

Kap 123 : Kronprinsessan Victoria (2010-2018) (IV) – I väntrummet.

*Hon är, när fyrtio flytt,
I barnens lycka ung på nytt.
Ålderstrappan*

Efter sitt bröllop den 19 juni 2010 hade kronprinsessan Victorias barn & viss representation. Däremot inga förtroendeuppdrag. Den 23 februari 2012 födde hon Estelle. Den 2 mars 2016 födde hon Oscar. Det ryktades om ytterligare en graviditet, men den har ej bekräftats. Hon höll låg profil. 2016 publicerades en broschyr på svenska, engelska, arabiska, pashto, persiska, somaliska & tigrinska så att alla, även de nyanlända, skulle veta vem hon var.¹ Den 14 juli 2017 skulle hon fylla 40 år. Expressen publicerade en opinionsundersökning där hon efter vanligheten var betydligt populärare än sin far.² Hon intervjuades för TV4 av en hovsam Ebba Kleberg von Sydow³ & för SVT av en likaledes hovsam Claes Elfsberg.⁴ Victoria var opersonligt vänlig och det lilla nya man fick veta hade von Sydow & Elfsberg dragit ur henne med tång. Någon tidningsintervju har inte gått att hitta men Expressen & Svenska Dagbladet publicerade intervjuer med hennes omgivning.⁵ Jag sammanfattar & kommenterar ”Victoria-bilden” anno 2017:

- Enligt broschyren var Victoria var visserligen kronprinsessa, men politiskt en ”lam anka”. P g a sin dyslexi hade hon svårigheter i skolan & därefter personliga problem som yttrade sig i åtstörningar. 2010 gifte hon sig ”under sitt stånd” med sin personlige tränare. Hon hade två barn.⁶
- Victorias omgivning var dock idel beröm om hennes ambitioner & kapacitet. Jag citerar några omdömen. Studiekamraten från diplomatutbildningen Helena Storm-Roy: ”Som ”[diplomat]kollega”, det vill säga företrädare för Sverige, är Victoria ett fullblodsproffs – ett föredöme. Hon har en förmåga att läsa av och hantera knepiga situationer utan att någon, som vi säger i Kina, behöver ”lose face”. Hon har ett elefantminne och känsla för detaljer. Att komma ihåg till exempel personlig information om en samtalspart och dialogen från det att man sågs senast skapar förtroende och det blir givetvis lättare att få gehör för sitt budskap och nå resultat.”⁷ Centerpolitikern Annie Lööf: ”Kronprinsessan är en viktig och skicklig representant för vårt land. När vi träffas i yrkesmässiga sammanhang slås jag av att hon är väldigt påläst, kunnig och driven – men framförallt genuint intresserad av samhällsfrågor och av att försöka förstå andra människors situation. Hon tar sitt uppdrag på väldigt stort allvar och jag är stolt över det arbete hon gör för Sverige.”⁸ Barnläkaren Claude Marcus (apropå ett möte med en svettig Victoria på på Daniels gym): ”Hon hanterar rollen med integritet, folklighet och utan att släppa sin roll som kronprinsessa. Hon kan verkligen skoja och lätta upp stämningen.”⁹

¹ Söndergaard, 2016.

² Elias Giertz. Enkät om kungahuset. Expressen/Demoskop, 29-31 mars 2017. <expressen.se> (2017-04-30).

³ Ebba Kleberg von Sydow. Kronprinsessan Victoria 40 år, del 1-2. TV4, 2017-05-25 & 2017-06-01.

⁴ Claes Elfsberg. Hennes vanliga (vänliga) höghet SVT 1, 2017-07-14, kl 21.00.

⁵ Karin Sörbring. Kronprinsessan Victoria fyller 40. <expressen.se> (2017-07-13); Victoria 40: ”Tiden mogen att kronprinsessan träder fram mer”. <svd.se> (2017-07-16).

⁶ Söndergaard, 2016.

⁷ Karin Sörbring. Kronprinsessan Victoria fyller 40. <expressen.se> (2017-07-13).

⁸ Kändisarna om varför de älskar kronprinsessan Victoria. <galamagazine.se> (2017-07-12).

⁹ Karin Sörbring. Kronprinsessan Victoria fyller 40. <expressen.se> (2017-07-13).

- Victoria var sedan universitetsåren engagerad i fredsarbete och sedan 2016 även i hållbar utveckling inom ramen för forsknings- & lobbyorganisationerna Stockholm Environment Institute (SEI) & Stockholm Resilience Center (SRC). Dessa leddes av professorerna Johan Rockström & Johan Kuylensstjerna – tillsammans med CG hennes miljömentorer. Rockström följde med på ett Japanbesök 2017: “Hon uttrycker samma budskap som en Greenpeaceaktivist skulle vilja framföra, men kan linda in det i sin blivande roll som statschef.” [Hon viker aldrig från sin moraliska kompass. Det är raka rör hela tiden.]¹⁰ Kuylensstjerna: “Hon behärskar så många typer av frågor, inte minst samhällsfrågor. Hon reser mycket i världen, ställer frågor och har själv mycket att bidra med. Historiskt sett har miljöfrågorna varit ganska lätta för kungligheter att engagera sig i för de har inte uppfattats som politiska, men de har blivit politiska. En del kungligheter glider runt och lever jetsetliv. Vår kungafamilj är verkligt engagerad i exempelvis miljö- och demensfrågor – och det är nog en förutsättning för att monarkin ska överleva.” [Men det är en balansgång.]¹¹
- Victoria var även beskyddare och/eller hedersledamot av ett antal föreningar, stiftelser m m men arbetade inte aktivt i dem.

I TV-intervjuerna var det mera fokus på hennes traditionella roll. Victoria hade svårt att uttrycka sig – skylld på dyslexin – men var fast besluten att leva upp till (de outtalade) förväntningarna: Sverige var splittrat. Hon skulle representera helheten, vara ett moraliskt föredöme och ha en personlig relation till invånarna. Det gav henne prestationsångest, ”but so be it”.

40-årsdagen var det idel lovord. Jag har hittat en (!) kritisk röst. Republikanska föreningen hoppades hon skulle inse det meningslösa i sin verksamhet och abdikera.

*

Hösten 2017 inledde Victoria en serie endagsbesök av Sveriges landskap. Vandringsarna, en sorts mini-Eriksgator, var kombinerade med representation, intervjuer & fototillfällen. Första landskapet var Västergötland. Vandringsarna var dessutom ”ekoaktivsm” med målsättning att uppmärksamma friluftsliv, motion, hälsa, naturvård & liknande ämnen som Victoria med tiden gjort till ”sina”.

2018 publicerade Dagens Nyheter ett långt reportage om hennes insatser som FN-ambassadör för Agenda 2030 om hållbar utveckling.¹² Victoria var under intervjun på språng mellan möten & talade hellre om vikten av hållbar utveckling än om sig själv. Något blev dock sagt. *Fråga: Vad kan kungahuset göra? Svar:* ”Jag har en möjlighet att samla människor och grupper och jag ser att min roll också är att möjliggöra för andra att träffas. Jag är dragplåstret för att folk skall komma. Jag stöder dock inte någon part, jag går inte i polemik & om diskussionerna blir för upprörda lämnar jag rummet.” *Omgivningen:* ”[Hon] är en god talare och en målmedveten samarbetspartner, som antecknar oupphörligt och ständigt funderar över hur hon kan förmedla kontakter och nå ut. När hon sitter på ett möte, tänker hon redan på vad som kan vara nästa steg. Hon har ett ganska avslappnat sätt att spänna ögonen i vd:ar och säga 'det här kommer ni att fixa'.”

¹⁰ Karin Sörbring. Kronprinsessan Victoria fyller 40. <expressen.se> (2017-07-13).

¹¹ Karin Sörbring. Kronprinsessan Victoria fyller 40. <expressen.se> (2017-07-13).

¹² Karin Eriksson. Kronprinsessan Victoria. Dagens Nyheter, lördagsbilagan, 2018-10-27, ss. 8-19.

Angående miljöarbete som politisk aktivitet ville Victoria helst tänka på annat: ”Jag kan inte gå omkring och vara orolig för vad som kan komma att bli [förbjuden] politik. Jag vet väldigt tydligt min roll, och vad jag inte skall blanda mig i. Jag vet var min spelhalva är någonstans. Jag håller mig inom den. Men jag kan inte förhålla mig till vad som kan komma att bli.” En osignerad ledare (förmodligen av republikanen Per Svensson) kommenterade saken: ”Av DN-intervjun framgår att Victoria är medveten om svårigheterna [med sitt miljöengagemang], men hanterar dem genom att föreställa sig att miljöfrågorna är så stora och avgörande att de så att säga befinner sig över eller bortom politiken. Det är en illusion. Varje klimatfråga är politisk. Varje politisk fråga har en klimatdimension. Victorias imponerande engagemang för det viktiga i världen kan göra framtiden jobbig inte bara för monarkins motståndare utan också för dess försvarare.”